

Drugostepeni sud je, medju ostalim, zauzeo slijedeće stajalište:

Ispitujući presudu u pobijanom dijelu u granicama navedenih žalbenih razloga, ovaj sud je utvrdio da prvostepeni sud nije počinio bitnih povreda Zakona o parničnom postupku iz čl.343, a činjenično stanje utvrđeno je u cijelosti, tako da je na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja sud mogao donijeti presudu. Donoseći odnosnu presudu prvostepeni sud nije primjenio pogrešno materijalno pravo, jer obveza plaćanja troškova spašavanja i pružanja pomoći na moru nasukanom brodu tereti broдача, odnosno njegovog pravnog sljednika s jedne strane, kao i nosioca prava upravljanja i raspolaganja s brodom. Prema tome, kako je nesumnjivo utvrđeno da je drugotuženi bio nosilac prava upravljanja i raspolaganja spornim brodom, kojega je ugovorom o zakupu dao na korištenje prvotuženom poduzeću, te je po raskidu tog ugovora preuzeo sporni brod natrag, to je očito da je drugotuženi pasivno legitimiran za plaćanje odnosne naknade spašavanja.

V.V.

Bilješka.- Čini nam se da nije pravilno stajalište gornje presude prema kojoj pored broдача nagradu za spašavanje duguje i nosilac prava raspolaganja brodom. Po našem pravu osobno je obvezan samo broдar. Nosilac prava raspolaganja odgovara samo na osnovi stvarnopravnih načela. Konkretno na temelju privilegija. To znači da je spasavatelj u roku od godine dana od spašavanja imao pravo zadržati i prodati spašeni brod bez obzira u čijem se on korisništvu odnosno vlasništvu nalazi, ali tužba prema korisniku i vlasniku mora biti odbijena.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.I-Sl-490/76-2
od 2.IV 1976.

Vijeće: Lida Horvat, dr Vladimir Borić, dr Dušan Arneri

Prijevoz željeznicom - Vozarova odgovornost - Nepravilno slaganje robe u vagonu - Kada pošiljatelj vrši utovar mora tako složiti robu da može odoljeti normalnoj trešnji vagona, i željeznica ne odgovara za naknadu štete koja je nastala nepropisnim slaganjem - Željeznica nije dužna u

tovarni listi unijeti opasku o slabom stanju ambalaže ako to stanje nije toliko loše da na prvi pogled pada u oči

Tužitelj je primatelj robe, a tuženi je željeznica.

Tužitelj je u tužbi naveo da je od tvornice cementa kupio 525 komada ploča i 240 sljemenjaka. Prodavatelj je s tuženim zaključio ugovor o prijevozu, sam je robu pakirao i utovarao u vagon. U tovarnom listu koji je tuženi bez prigovora primio, bilo je navedeno da je pošiljka paletizirana i osigurana uzdužnom i poprečnom pomičnom drvenom gradjom. Osim toga u tovarnom listu stavljena je i napomena "oprezno manevrirati". Prilikom istovara robe na željezničkoj stanici u Varaždinu bilo je zapisnikom o uvidjaju broj 130 od 7.V 1975. utvrđeno da je teret u kolima neispravan, tj. da je došlo do loma sljemenjaka koji su bili prikliješteni s naslaganim pločama. Tužitelj je stao na stajalište da je do loma došlo krivnjom tuženoga uslijed neopreznog manevriranja, odnosno nesavjesnog obavljanja prijevoza koji je prouzročio pomicanje ploča i prikliještenje sljemenjaka.

Iz ovih je razloga tužitelj tražio da mu tuženi naknadi prouzročenu štetu u visini od 6.261,35 dinara.

Tuženi se usprotivio zahtjevu tužbe uz tvrdnju da je do štete došlo zbog nepropisnog utovara za koji je odgovoran pošiljatelj a ne on.

Prvostepeni je sud na osnovi činjenice da je tuženi primio tovarni list bez prigovora i da iz zapisnika o izvidjaju proizlazi da je do loma došlo uslijed prikliještenja sljemenjaka, našao da je tuženi kao prijevoznik odgovoran za nastalu štetu.

Presudu pobija tuženi pravodobnom žalbom. Ističe razloge pogrešne primjene materijalnog prava. Poziva se na čl.65. Zakona o ugovorima o prijevozu u željezničkom prometu (Sl. list br.2/74) te tvrdi da iz provedenih dokaza u prvostepenom postupku proizlazi da je do štete došlo neodgovarajućim pakiranjem odnosno utovarom za koji je odgovoran isključivo pošiljatelj robe. Pošiljatelj nije smio koristiti međuprostor između paleta (ploča) za smještaj sljemenjaka ako nije bio siguran da se paletizirane ploče neće u toku transporta nagnuti prema sljemenjacima i stisnuti ih.

Žalitelj predlaže da se pobijana presuda preinači i tužitelj odbije s tužbenim zahtjevom.

Drugostepeni sud je žalbu uvažio iz slijedećih razloga:

Prema čl.68, toč.3. cit. Zakona o prijevozu u željezničkom prometu prijevoznik se oslobadja odgovornosti za oštećenje stvari u prijevozu ako oštećenje nastane zbog posebne opasnosti koja je u vezi s utovarom stvari i neispravnim tovaranjem - sve to kad utovar obavlja pošiljatelj.

U konkretnom slučaju radi se o prijevozu ploča i sljemenjaka, dakle o robi koja je po svojoj naravi podložna lomu. Kako je robu tovario sam pošiljatelj robe, naročito je morao imati u vidu da robu u vagon tovari tako da kod normalne trešnje vagona u prijevozu ne dodje do pomicanja paletiziranih ploča odnosno uslijed tog pomicanja ne dodje do loma sljemenjaka. Iz sadržaja zapisnika o uvidjaju prilikom istovara robe proizlazi da je lom sljemenjaka nastupio kao posljedica nepropisnog utovara, jer su paletizirane ploče u toku vožnje prikliještile sljemenjake i slomile ih. Za takav nepravilan utovar robe ne snosi odgovornost tuženi već pošiljatelj robe jer, kako je već rečeno, iz cit. zapisnika je vidljivo da je lom robe bio prouzročen nepravilnim utovarom a ne nekom okolnošću za koju bi bio odgovoran tuženi.

Bez upliva je okolnost da je tuženi preuzeo predmetnu robu na prijevoz bez prigovora. Tuženi nije dužan - u slučaju da robu tovari pošiljatelj, staviti primjedbe na pakiranje robe ili njezin utovar - ukoliko se ne radi o takvim nedostacima u pakiranju ili utovaru koji padaju u oči na prvi pogled, jer odgovornost za propisno pakiranje i pravilan utovar snosi taj koji robu pakira i tovari.

Kako je nesporno da se transport pošiljke odvijao pod normalnim okolnostima, za štetu koja se u konkretnom slučaju dogodila na robi nije odgovoran tuženi.

L.H.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-Sl-1297/76-2
od 19.V 1976.

Vijeće: Petar Sremac, Gavro Badovinac, prof.dr Vladislav Brajković

Prijevoz stvari morem - Podprijevozni ugovor - Odgovornost broдача i naručitelja prijevoza podnaručitelju - Pod-